

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmae Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

De aliis quæ deberent homines cohibere ab amore superbi ornatus. Cap.
XIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46161](#)

tudine autem animarum (quae Dei imago est) vix semel in anno cogitant, immo quod plus est, peccatorum facies quae sunt facies demonum superinduunt. Psal. Facies peccatorum sumitis. Non attendentes illud Eccle. 4. Non accipies faciem aduersus faciem tuam. Nec offenditur parum Deus in hoc contemptu imaginis sue. Vnde super illud Psal. In ciuitate tua imaginem ipsorum, &c. dicit glossa. Merito imaginem ipsorum ad nihilum rediget Deus in caelesti ciuitate: quia ipsi in sua terrestri ciuitate imaginem ipsius ad nihilum redegerunt.

De aliis quae deberent homines cohibere ab amore superbis ornatus.

CAP. IIII.

Præter ista sunt alia multa quae deberent homines cohibe-re ab amore superbis ornatus. Primum est Dei ordinatio, quae vult ut in praesenti tempore intendatur reformatione animalium: & ad hoc specialiter fuit primus aduentus filii Dei in mundum. In futuro vero vult ut fiat reformatio corporum, & ad hoc erit secundus aduentus. Tunc enim resurgent corpora sanctorum, & gloriam suam habebunt, qui hic sine gloria fuerunt. Vnde Bernard. Noli, o corpus, præcipere tempora. Potes enim impedire animam tuam, salutem suam operari non potes. Omnia tempus habent: patere ut nunc anima pro se laboret: magis autem collabora ei, quia & si compateris, & conregnabis. Secundus est, quod ornatus iste tunc deficit, quando magis esset necessarius, quando scilicet anima venire debebit ad illam magnam curiam, in qua congregata erunt quae in terra, & quae sub terra, & quae in celo sunt. Vnde Esa. 3: Decaluabit Dominus verticem filiarum Sion. Et ibidem: In illa die auferet Dominus ornatum calceamentorum, & lunulas, & torques, & monilia, & armillas, & mitras, & discriminalia, & periscelidas, & murenu-las, & olfactoria, & inaures, & annulos, & gemmas in fronte pendentes, & mutatoria, & palliola, & linteamina, & acus, & specula, & syndones, & vittas, & theristra, &c. Armillas vocat glossa, ornamenta brachiorum. Periscelidas vocat ornamenta talorum similia armillis. Murenulae sunt catenæ circa colum. Olfacto-ria vocat illa, in quibus continebant muscum, & similia. Therista vocat vestes aestivales valde subtile, visui peruias, quae dicuntur a theron, quod est aestas. Tunc enim mulieres quae se alienis plumis quali cornix pulchras faciebant, amitterent plu-mas, & turpissimæ apparebunt: & non solum deficit gloria ornatus tunc, sed etiam mutabitur in ignominiam, & quae plus habuit de gloria, plus habebit de ignominia. Ose. 4. Gloriam

AA 3

corum in ignominiam commutabo. & Esa. 3. Et erit pro suu
odore fætor, & pro zona funiculus, pro ctiſanti crine calumni,
& pro fascia pectorali cilicum. Terriū est hoc, q̄ corpora qua
hic fuerunt superbē ornata, à domino tunc nō ornabuntur. Ve
de Bernard. Nunc eant, nunc rideant qui corpora sua pellib⁹
muriū & stercorib⁹ vettium informat: quia cum domini
ad iudicandum venerit, nō reformabit nisi quod abiectionis
humilitatis inuenierit. Vnde Apost. ad Philip. 3. Saluatorem exp
etamus, qui reformabit corpus humilitatis nostræ, &c. Sup
quod verbum dicit Bern. Requiesce in hac spe misera caro: q̄
propter animā venit, propter te quoque venturus est: qui ren
mavit illam, cui quoque non obliuiscetur. ¶ Quartum est, ma
gnus contēptus æternæ gloriae in eis qui se ornant. Multū eis
contēnunt æternæ gloriæ, qui ei præponūt gloriam & laudē ho
minum. Charius enim habet ut pulchri dicātur, quād q̄ regi
æternum consequantur. Nec etiā laudem semper habent, qua
habere intendūt. In arca enim nō serata thesaurū suū faciūt,
ideo leuiter illū amittunt. Vnde Bernard. Insipienstu, qui con
gregas merces in saccū pertusum, qui thesaurum tuum in alle
no ore constituis, ignoras, quod arca ista non clauditur, nec
ras habet. ¶ Quintum est, ingratitudo magna quæ est in eis q̄
superbē se ornant. Valde enim ingratissunt, qui Deū in honore
in hoc, in quo ipse, voluit eos præ cæteris creaturis honorare. In
hoc specialiter Deus honorauit præ cæteris hominem, q̄ eis
ad imaginem & similitudinem suam creauit vnde multū ingra
tus est ei qui in imagine sua contumeliam facit. Quis enim na
turaliter irreuerentiam aliquam facere imagini beatæ Virginis
vel imagini Christi hominis scilicet Crucifixo? Quomodo ce
go non timent homines imaginem beatæ Trinitatis irreue
ter seruare? illi, quise ornant exterius, similes sunt sepulchrī
dealbatis, quæ foris apparent hominibus speciosa, intus vero
plena sunt omni spurcitia & ossibus mortuorum. Corpus eni
peccatoris animæ mortuæ est sepulchrū: vt dicit Aug. vnde do
minus Marthæ 23. Vx vobis Scribæ & Pharisæi, qui similes estis
sepulchris dialbatis, quæ à foris apparent hominibus pretiosa,
intus vero plena sunt ossibus mortuorum, & omni spurcitia. In
quod potest induci quoddam exemplum: Barlaam rex quidam
magnus habuit in itinere duos viros obuiam in veste attulit
sordida, & facie attenuata, & psallebant domino. Rex autem
curru exiliens amplexatus est eos, quod videntes principes eius
indignè tulerunt, & cum per se non auderent corripere eu

rogauerunt fratrem eius ut quereret ab eo quare tantam reue-
tentiam exhibuisset talibus vilibus personis. Rex autem volens
ostendere illis errorem suū, præcepit fieri quatuor arcas. Duas
deauratas, in quibus posuit ossa mortuorum, obfirmans eas au-
teis seris. Alias duas de pice & bitumine, in quibus posuit pretio-
sas margaritas, & vnguenta optima, ligans eas funibus cilicinis,
& posuit eas ante magnates, ut astimarēt quid singulæ valerēt.
At illi deauratas magni pretij iudicauerunt. Quibus rex ait: Er-
atis, omnia oportet inspici interioribus oculis, nō exteriorib⁹,
sive honorem, sive cōtumeliam. Apertis ergo deauratis arcis, ait
terris est typus eorum qui exterius sunt glorioſi, intus repleti
mortuis & fœtentibus operibus. Deinde apertis aliis duabus, ait:
Iste est typus eorum, qui extra sunt sordidis vestibus operti, in-
tus pretiosi bene redolentes apud Deum, quales fuerunt illi, de-
quorum veneratione me reprehendi fecistis. Et sic cōfudit eos.
Item ornantes se similes sunt simo cooperato.

Quod superbus habitus potest esse culpabilis, multis de causis.

C A P. X I I I .

N Otandum ergo quod superbus habitus potest esse culpabili-
lis multis de causis. ¶ Prima causa est, pretiositas. Vnde su-
per Lucam 16. de diuite qui induebatur purpura & byſio, di-
cī gloss. Si culpa pretiosarum vestium culpa non esset, sermo
Dei nō ita vulgariter exprimeret, quod diues purpura & byſio
indutus apud inferos torqueretur. Vnde Gregor. Nemo pretio-
sā vestimenta, nisi ad inanem gloriam querit: videlicet ut ho-
norabilius ceteris videatur. Nemo vult pretiosis vestibus ibi in-
dūi, vbi à nemine potest videri. ¶ Secunda causa est molli-
ties vestium. Vnde Matthæi 11. Qui mollibus vestiuntur, in do-
mibus regum sunt. Et super illud Matthæi 3. Ipse Ioannes habe-
bat vestimentum de pilis camelorum, dicit glo. Seruus Dei non
debet habere vestimentum ad decorum, vel ad delectationem,
sed tantum ad regendū nuditatem. vnde Grego. Nemo estimet
in fluxu ac studio pretiosarum vestium peccatum deesse: quia
si hoc culpa non esset, nullo modo dominus Ioannem de vesti-
menti sui asperitate laudasset. ¶ Tertia causa est, extraneitas:
quando scilicet aliquis vult habere vestes aliis dissimiles. Vnde
Sophoniae 1. Visitabo super omnes, qui induti sunt ueste pere-
grina. ¶ Quarta causa est superfluitas. Potest autem ista super-
fluitas esse duplex, vel quo ad multitudinem, vel quo ad ma-
gnitudinem. ¶ Primo modo est superfluitas in illis qui volunt
habere uestes longas, ut maiores esse videantur: quod vitium

A A 4